

Naturskyddsföreningen
Järfälla

Program 2023

Hej,

Här kommer årets program!

I år har vi några extra spännande aktiviteter såsom ett studiebesök, och har även bjudit in en intressant föreläsare: författaren och journalisten Martin Emtenäs som även har varit programledare på TV för "Mitt i Naturen".

Inför vissa aktiviteter kan det vara bra att gå in på vår hemsida där vi skriver om det skulle vara någon förändring av det planerade:

<https://jarfalla.naturskyddsforeningen.se>

Om Du har något önskemål om aktiviteter eller om det är någon fråga som engagerar dig lite extra, hör gärna av dig! Du kan enklast kontakta oss genom att mejla till oss på: styrelsen.jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen vill att alla ska kunna vara med på våra aktiviteter så om du är funktionshindrad eller av annat skäl behöver hjälp kan du kontakta oss, så försöker vi att ordna det.

Vi saknar e-postadress till många medlemmar, så om du vet med dig om att du inte har uppgett den eller om du nyligen bytt e-postadress, ber jag dig att meddela oss den nya. (Vi undviker utskick med post av miljö- och kostnadsskäl.) Lättast gör du det genom att skanna QR-koden, eller skriva ett mejl.

Väl mött på någon av aktiviteterna!

Lennart Strand,
Ordförande

För att lägga till din e-post:

Besök hemsidan:

Kallelse till kretsårsstämma 2023

Medlemmarna i Naturskyddsföreningen i Järfälla kallas till årsstämma onsdagen den 22 mars klockan 19.00 i Skälby gårds annex. Vi bjuder på fika.

Närmaste busshållplats är Budkavlevägen. Åker du bil är det lämpligt att parkera vid Björkebykolan, Brasvägen, infart från Byleden. Fem minuters promenad uppför backen så är man framme vid Skälby gård.

Handlingar som verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse kommer att finnas tillgängliga på föreningens hemsida <https://jarfalla.naturskyddsforeningen.se>.

Motioner till stämman skall vara styrelsen tillhanda senast den 12 mars 2023 till e-post:

jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Kontakta oss gärna via
E-post: jarfalla@naturskyddsforeningen.se
Postadress: Naturskyddsföreningen i Järfälla,
Görvälns slott, Norra paviljongen, 175 46 Järfälla
Hemsida: <https://jarfalla.naturskyddsforeningen.se>

Programutformning: Styrelsen
Layout: Jonatan Borling
Foton: Hans Fundingsrud och Stefan Örtenblad
Tryck: Stibo, Katrineholm

Studie
främjandet

Våra aktiviteter arrangeras i samarbete med Studiefrämjandet

Till alla medlemmar i Järfälla-kretsen

Naturskyddsföreningen har fått många nya medlemmar under senaste tiden, vilket är väldigt roligt. Alla gamla och nya medlemmar är varmt välkomna att engagera sig i föreningens arbete för Järfällas natur!

Kanske har du förslag på aktiviteter vi kan göra eller idéer om hur vi kan påverka kommunen. Kanske har du någon specialkunskap eller brinner för någon särskild fråga. Hör av dig till styrelsen om du vill delta i kampen för natur och miljö.

Tillsammans har vi kraft att förändra!

Järfällakretsens program för 2023

Aktiviteter kommer att finnas på vår hemsida i aktivitetskalendern, på Järfälla kommuns hemsida och i Studieförbundet kalendarium, kanske även i Mitti.

Kretsårsstämma

Onsdag 22 mars kl. 19.00

Skälby bygdegård, se formell kallelse på sidan 3.

Info: Lennart Strand 070-440 04 25

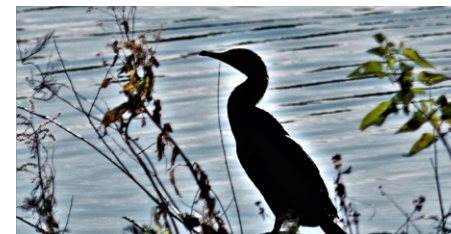
Mars

Ugglekväll

Torsdag 16 mars kl. 19.30

Vi träffas vid Hummelmoraparkeringen och går tillsammans iväg på spaning efter ugglor.

John Crafoord 070-778 72 10

Besök på Högbytorpsanläggningen – Vad händer med våra sopor?

Tisdag 28 mars kl. 9.00 – ca 12.00

Samling kl. 8.45 på E.ons parkering, Högbytorp. Samåkning rekommenderas och du som önskar att åka med någon ange detta vid anmälan. Vi gör upp om samåkning när anmälingarna är klara.

Vi åker med inhyrd buss från parkeringen till Ragnsells sorteringsanläggning där vi börjar med fika och introduktion, därefter en rundtur med buss i området. ca 1 timme och en kvart. Vi åker sedan till E.on och går till fots i deras område, ca 1½ timme. Vi avslutar besöket vid E.ons parkering och åker hem igen.

Bussen kostar pengar och vi tar därför ut 50 kronor per deltagare. Sätts in efter besöket på kretsens konto:

Pg: 91 36 33-4

Begränsat antal deltagare. Obligatorisk anmälan och ev. avanmälan till Karin Hanze 070-572 08 40 som också svarar på frågor om besöket.

Välkomna till sopornas värld!

Vi bygger fågelholkar

*Barn- och familjeaktivitet

Söndag 19 mars kl. 13.00

Hönshuset / Raststugan vid Görvälvs slott.

Vi bygger fågelholkar som ska sättas ut i Järfällas fågelrevir. Du kan också, till självkostnadspris, köpa hem en holk som du byggt.

Samarbete mellan Naturskyddsföreningen i Järfälla och Järvafältets ornitologiska förening.

Eleonore Larsson 070-691 82 48 / Ingrid Stenman 070-763 42 11

April

Naturinfo öppnar
Lördag / söndag 1/2 april

Fagning på Snåltäppan
Onsdag 19 april kl 17:45

Samling vid Bruketparkeringen kl. 17.45. Vi går tillsammans till Snåltäppan. Vi räfsar och samlar ihop gammalt gräs och löv på Snåltäppan för att ge ljus åt årets örter och gräs. Vi bjuder därefter på enkel förtäring med mackor och te/kaffe. Ca 2 timmar. Info: Lennart Strand 070-440 04 25

Maj

I:a inventeringstillfället på
Snåltäppan

Söndag 7 maj kl 17.00

Kontakta Eva Grönlund, 070-298 36 44 eller Maria Elfström, 070-537 27 67 om du vill vara med.

Fåglar vid Broängarna

Söndag 14 maj kl. 8 – 12

OBS! Preliminär dag och tid!

Upplands-Brokretsens av Naturskyddsföreningen bjuder in oss att besöka deras fina fågellokal Broängarna vid Mälaren. Det finns inte så många p-platser och det kan vara lite svårt att hitta när man ska besöka Broängarna. Därför föreslås gemensam samlingsplats och samåkning från parkeringen vid Bro centrum. Det fungerar också för dem som tar pendeltåget till Bro station. Ta med kikare om du har, och matsäck.

För mer information se kretsens hemsida <https://upplands-bro.naturskyddsforeningen.se> eller kontakta Linda Irebrand tfn 070-331 66 16.

Biologiska mångfaldens dag:
Tusen och 1 art,
Martin Emtenäs

Tisdag 16 maj kl. 18.30

Hyllan, Jakobsbergs bibliotek
Journalisten och folkbildaren Martin Emtenäs berättar i sin bok "Tusen och 1 art" om hur vi människor urholkat vår natur. Djur- och växtarter pressas hårt – många till gränsen mot utrotning. Alla bär de på en historia – hur de blivit unika genom anpassningar under evolutionens gång. Föredraget är ett samarbete mellan Järfälla kommun och Naturskyddsföreningen i Järfälla, för att uppmärksamma Biologiska mångfaldens dag som infaller den 22 maj. Boken var årets bok 2022 (Bonnier fakta /Naturskyddsföreningen). Info: Martina Olsson 073-203 39 79

Biologiska mångfaldens dag
Måndag 22 maj

Den 22 maj är internationella dagen för biologisk mångfald. Dagen instiftades av FN för att uppmärksamma betydelsen av biologisk mångfald för livet på jorden. Järfällakretsen planerar för en utomhusaktivitet under eller i nära anslutning till dagen. Håll utkik på hemsidan, i aktivitetskalendern och via e-post.

Juni

Naturnatten

Måndag 5 juni kl. 20.00

Natten mellan världsmiljödagen och nationaldagen firar Naturskyddsföreningen naturnatt.

Kl. 20.00: Vi träffas utanför Naturinfo vid Görvälns slott och gör en vandring i omgivningarna för att titta på växter och annat intressant vi hittar i naturen kring Friisas backe.

Kl. 21.30 Är vi tillbaka vid Naturinfo och då berättar vår fladdermuskännare John Crafoord om fladdermössens liv.

Kl. 21.57 Går solen ner och det är dags att ta reda på vilka fladdermöss vi hittar kring Görväln.

Info: Eva Grönlund 070-298 36 44 / John Crafoord 070-778 72 10

Nationaldagen

Tisdag 6 juni

Naturinfo håller öppet kl. 12.00-16.00
Tipsrunda med priser.

De vilda blommornas dag

Söndag 18 juni kl. 10 – 13

Upplands-Brokretsens av Naturskyddsföreningen kommer att anordna en vandring denna dag och alla är välkomna att delta. Ta med flora om du har och matsäck. Var vi ska träffas är ännu inte bestämt så håll utkik efter mera information, se kretsens hemsida <https://upplands-bro.naturskyddsforeningen.se> eller kontakta Linda Irebrand tfn 070-331 66 16.

2:a inventeringstillfället på
Snåltäppan

Söndag 18 juni kl 17.00

Kontakta Eva Grönlund , 070 298 36 44 eller Maria Elfström, 070 537 27 67 om du vill vara med.

Juli

Naturinfo är stängt och vi har
inga planerade aktiviteter.

Augusti

3:e inventeringstillfället på
Snåltäppan

Söndag 6 aug kl 17.00

Anmäl intresse till Eva Grönlund, 070-298 36 44 eller Maria Elfström, 070-537 27 67 om du vill vara med.

Slätter på Snåltäppan Söndag 13 augusti kl 9.45

Det är nu dags att använda lie och räfsa för att samla ihop årets växtlighet till en hässja. Kommunen bistår med liar och räfsor. Har du egen lie kan du ta med den. Lär dig att slå med lie om du inte gjort det förut. Vi avslutar arbetet med fika med mackor och te/kaffe. Ett mångårigt projekt tillsammans med Järfälla kommun och Hembygdsföreningen. Info: Lennart Strand tel. 070-440 04 25

Naturinfo öppnar igen Lördag/söndag 19-20 augusti

Fladdermöss runt Görvälns slott

Lördag 19 augusti kl. 20.00

Vi börjar utanför Naturinfo, den norra paviljongen ovanför parkeringen. Av Sveriges 19 noterade arter har 9 påträffats i Stockholms län. Ytterligare 2 arter har noterats enstaka gånger och 2 arter skulle kunna dyka upp här i Stockholms län.

Vi kommer att röra oss i parken runt slottet och nere vid vattnet.

Hur mycket de kommer att flyga hänger på vädret och insektsförekomsten som är av betydelse för fladdermössen.

Solen går ner vid 20:25 och under den närmsta timmen bör de börja flyga. När mörkret kommer och vi rör oss så kan det vara bra med någon liten ficklampa då vissa parkvägar är naturligt ojämna.

Info: John Crafoord 070-778 72 10

Vi letar trumgräshoppor vid Rösa ring i Upplands-Bro

Söndag 27 augusti kl. 10 – 13

Den sällsynta trumgräshoppan finns vid Rösa ring utanför Bro, men det är inte lätt att hitta den. Vi gör ett försök i samarbete med Upplands-Brokretsen i samarbete med Upplands-Brokretsen av Naturskyddsföreningen. Samling vid parkeringen i Rösaringsåsens naturreservat. För att hitta dit kan du förslagsvis besöka kommunens hemsida www.upplands-bro.se och ladda ner Fritidskartan därifrån. Ta med matsäck och hör av dig om du behöver skjuts.

För mer information se kretsens hemsida <https://upplands-bro.naturskyddsforeningen.se> eller kontakta Josefin Olsson, tfn 073-051 50 67

September

Svampdag vid Görväln

Söndag 17 september kl. 11-16

Svamputställning i Naturinfo kl 11-16. Vi visar matsvampar, giftiga svampar och lite av skogens mångfald. Tag gärna med svampar du undrar över.

Svampvandring i närliggande skog kl 13. Samling vid Naturinfo. Ledare Eva Grönlund.

Eleonore Larsson 070-691 82 48 Eva Grönlund 070-298 36 44 Karin Hanze 070-572 08 40 25

Oktober

Mossexkursion

Söndag 8 oktober kl. 11.00

Vi träffas på bron vid Kallhälls station och går därifrån mot skogen för att titta närmare på de olika mossorna vi finner. Info: John Crafoord 070-778 72 10

Medlemsträff

Tisdag 17 oktober kl. 18.30

Skälby bygdegård.

Vi återkommer om programpunkter när det närmar sig.

Info: Lennart Strand 070-440 04 25

November

Vi gör fågelmat

*Barn- och familjeaktivitet

Söndag 12 november kl. 12 – 15

Naturinfo vid Görvälns slott. Samarbete mellan Järvafältets Ornitologiska Klubb och Naturskyddsföreningen i Järfälla.

Info: Eleonore Larsson (SNF) 070-691 82 48

Ingrid Stenman (JOK) 070-763 42 11

Andra föreningar i Järfälla Tips om föreningen JOK

Medlemmar i Järvafältets Ornitologiska Klubb hittar du oftast om du besöker 30-meterskärret som ligger i det öppna fältet i södra delen av Västra Järvafältet. Det finns även ett fint fågeltorn i närheten vid sydöstra kanten av Säbysjön. Från tornet brukar man även kunna se bäver och bäverhyddan (om den finns kvar).
Webbadress: <https://jokhemsida.se>

Kretsens samarbete med andra aktörer

Föreningen är medlem i Förbundet för Ekoparken där vi driver påverkansarbete kring vår del av Järvakilen.

I vårt arbete med att skapa ängsmiljö på Snåltäppan, se programmet, samarbetar vi med Järfälla kommun och Hembygdsföreningen.

Vi har också ett samarbete med Järvafältets Ornitologiska Klubb, se programmet.

Kretsens arbetsgrupper

Kretsens inventeringsgrupp. Om du vill vara med i denna grupp, hör då av dig till Eva Grönlund: eva.birgitta.gronlund@outlook.com

I inventeringsgruppen besöker vi områden i Järfälla som vi bedömer behöver få en bättre artkartläggning. Det kan vara områden som riskerar att exploateras eller påverkas av ny bebyggelse eller områden som inte har inventerats av Järfälla kommun.

Kretsens skogsgrupp. Vi besöker skogsområden som riskerar att påverkas av ingrepp av något slag. Vill du vara med i gruppen, hör då av dig till Karin Hanze: kaehanze@gmail.com

Barn- och föräldragruppen. Nu har vi verkligen kommit igång med barnverksamhet. Vi ingår inte officiellt i Natursnorkarna men avser att göra det. Hör av dig till Eleonore Larsson om du vill vara med i denna grupp: eleonore.larsson83@gmail.com

Arbete med remisser från Järfälla kommun och andra aktörer. Man lär sig mycket i detta arbete. Det som krävs är att man är nyfiken på vad som händer inom Järfälla kommuns gränser och brinner för de gröna frågorna. Kontakta Lennart Strand om du är intresserad: jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Naturinfo

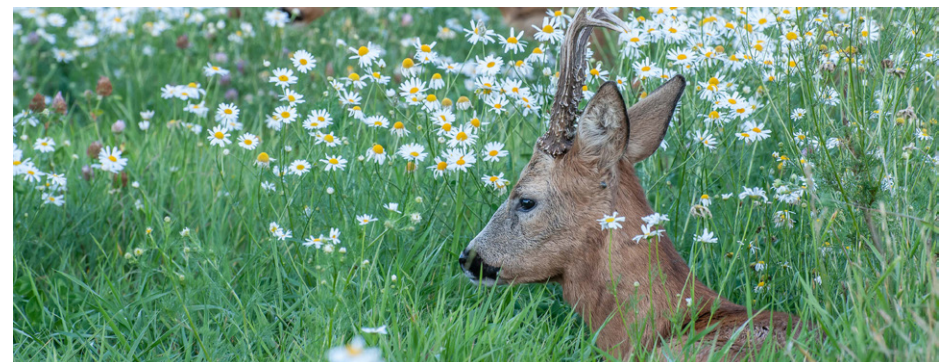
I **Naturinfo**, vid Görvälns slott, fortsätter kretsen sin kontakt med nyfikna människor från i stort sett hela världen. Här finns en minitställning om invasiva arter. Ämnet är högaktuellt och utställningen har varit populär och har genererat en hel del frågor och diskussioner. Vi har också en utställning om Viable Cities och Järfälla kommuns klimatkontrakt. Här kan besökare bidra med egna tankar och förslag på hur vi i Järfälla ska kunna minska våra koldioxidutsläpp och vårt fotavtryck. I Naturinfo finns också infor-

mation om vad som händer i Järfälla, i landet och i världen. Vi som bemannar Naturinfo kan inte allt, men vi har alla något som vi brinner för.

Vi har öppet alla helger, lördag-söndag, mellan ca kl. 12-16, från första helgen i april till och med sista helgen i oktober. Är du intresserad av att bemanna Naturinfo vid något tillfälle? Anmäl intresse till Eva Lundquist: eva.m.lundquist@telia.com eller tel. 070-282 02 25. Introduktion ingår.

Styrelsen Järfälla

Ordförande:	Lennart Strand
Ledamöter:	Hans Fundingsrud Eleonore Larsson Jonas Wåhlander John Crafoord Eva Grönlund Martina Olsson
Suppleanter:	Gunnel Thorsell Fia Paulsen

Välkommen att kontakta oss i Järfällakretsen

E-post: jarfalla@naturskyddsforeningen.se

Postadress: Naturskyddsföreningen i Järfälla, Görvalns slott, Norra paviljongen,
175 46 Järfälla

**Naturskyddsföreningen
Järfälla**